

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

494.2

Szerző: Várszegi János
Cím: 5-évről az ölt romház

Forrás:

Néző Sport

Bp. 1970. 3. 23

(Hely)

(Idő)

Idő

1970

Személy

Helyszám

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Öt évvel ezelőtt ROMHÁZ — ma fényes ÚSZÓPALOTA

A hároméves terv során Európa egyik legszebb uszodájává épült ki margitszigeti uszodánk

A koratavaszi napfény beragyogja a szigeti uszoda homlokzatán az öt-ágú vörös csillagot. Reggel hat óra... Ébrednek a sziget... Gyorsléptű fiatalok igyekeznek a teljes pompában ragyogó Nemzeti Sportuszoda felé. Mintha most épült volna fel... Bezzeg nem így festett öt esztendővel ezelőtt!

*

1945 február... Felszabadult Budapest. Öröm, boldogság sugárzik az arcokon. A Szovjetunió hős katonái elhozták számunkra a szabadságot.

A kommunisták rázzák fel tepsd-ségükből az embereket. Szerveznek, irányt mutatnak. Lassan élednek a sport is. A pályák kifosztva, a sportlétesítmények nagyrésze használatatlan. A Margitszigeten és környékén valamennyi csónakház romokban hever.

— Vajon mi van a fedettuszodával?

— kérdezik egymástól az úszók, vízilabdázók.

Választ senki sem tud adni. A Margithíd Dunába omlott ívet jelzik az észtelen fasizta pusztítást. De a szovjet katonák építik már a Szigetpáccal szemben a „Manci”-hidat. Az uszoda alkalmazottai azonban már elő-

zőleg csónakba ülnek és áteveznek a szigetre. Az eléjük táruló kép szomorú...

Rom, pusztítás mindenütt. Mikor lesz itt úszóélet?

— Nemsokára — mondja határozottan Kovács Sándor vezetőgépész. — Igaz-e, Szűcs elvtárs?

Hamarjában nem is tudják, mihez kezdjenek. Egyetlen ép ablaka nincs az uszodának. Megsemmült a belső és a külső medence is. Sehol egy öltözőszekrény.

Kiégett minden...

Csak az úszók fogasok maradtak meg. Úresen ásítognak az ablakok...

— Erődtítménynek építették ki a német hordák az uszodát — emlékezik vissza Kovács Sándor. — Rengeteg fel nem robbant lövedéket találtunk itt, a felszabadulás után.

— Nem volt veszélytelen dolog ezeknek az eltávolítása — veszi át a szót Szűcs Ernő. — Sokszor nem tudtuk, hogy melyikünk marad végleg a porondon. Szerencsére, volt egy kis gyakorlatom benne.

Az úszók már türelmetlenkednek. Egyelőre azonban még szó sem lehet az uszoda megnyitásáról. Nagyon sok munka van még. Az uszoda dolgozói nem ismerték a fáradságot. Éjjel-nappal dolgoztak. Erős akarat, az úszósport iránti szeretet hajtotta őket. Segítségükre voltak a szovjet katonák is.

Felajánlották dolgos kezüket az úszók is. Emlékszünk, amikor a fedett medencéjének kitakarításában segítettek és igyekeztek minél hamarabb „üzemképessé” tenni az uszodát.

1945 augusztus... Működésbe lépnek a szivattyúk. És augusztus 20-án egy kézzel írott falragasz kerül a „Manci”-hídra:

„Megnyílt a margitszigeti Nemzeti Sportuszoda”

Persze az uszoda még ekkor is meglehetősen sivár képet nyújtott. A befallazott ablakok, a hideg öltözők, a kevésszámú szekrény, a telefonfülkében működő ruhatár és a tetőről lehulló vízeseppek jeleztek, hogy sok itt még a tennivaló.

Az úszók megfeszített erővel dolgoznak, hogy behozzák a kényszerpihenőt. Az eredmények biztatóak. Irjuk ide a felszabadulás évének néhány eredményét: 100 női mellúszás: Székely Éva 1:27, 200 női mellúszás: Székely Éva 3:09,2, 100 női hátúszás: Novák Ilonka 1:19,8, 100 női gyorsúszás: Novák Ilonka 1:13,6, 100 férfi hátúszás: Valent 1:13,4, 100 pillangó: Németh S. 1:14,4, 200 pillangó: Németh S. 2:59,8, 400 gyors: Kádás 5:25...

A bürokrácia, a sport iránti meg nem értés volt az oka, hogy az uszoda még a felszabadulás után két

esztendővel is nagyon sok hiányosságot mutatott. Döntően megváltozott a helyzet a hároméves terv meginduláskor. A Magyar Kommunista Párt a sportban is megszabta a fejlődés útját és irányát. És mire a Főiskolai Világbajnokságokat 1949 nyarán megnyitották,

az uszoda szebb, korszerűbb lett, mint azelőtt volt.

Mi mindent kellett helyrehozni, újjáépíteni? Elsősorban meg kellett javítani a medencék esempéit. Úveg került a befallazott ablakok helyére. Kicsérítették a régi korhadt ablakkereket. Megfelelő észszerűsítési eljárással kicsérítették a régi zuhanyokat is. Elfallazták a zuhanyozókat, mert az

innen kiáramló gőz párával töltötte meg a csarnokot. Ezáltal tisztább lett a levegő. A fedett uszodából a nyitottba még egy bejáratot létesítettek. Új világítótesteket szereltek fel a nyitott és a fedett uszodába. 16.000 gyertyafény világítja meg a fedett és 17.000 a nyitott medencét. Ezzel teljesen korszerűsítették a nyitott uszoda világítóberendezését. Este is nappali fény van az uszodában. Így meghosszabbodnak az edzésidők, több idő jut a versenyzők számára.

Eesti versenyek alkalmával győztes látványt nyújt a margitszigeti nyitott uszoda. A lámpák fénye nem zavarja a kapusokat a vízilabdamezők alkalmával. (Magunk előtt látjuk az 1947-es Európa-bajnokság színhelyét, a „gazdag” Monte Carlót, ahol zsirorokon lógó lámpák világítottak meg az uszoda vizét — igen gyönyörű.) Ma a margitszigeti uszoda egyike a legszebbeknek Európában. Az FVB-n itt járt szovjet úszóvezetők és műugrók is elismerőleg állapították meg ezt.

Szovjet műugró-barátaink nagyon elégedettek voltak a műugrótoronnyal és a deszkákkal is. Nem is csoda, hiszen itt is mindent kijavítottak, korszerűsítették.

A nyitott rész újjáépítése keretében történt meg a korlátok festése, a külső zuhanyok üzembehelyezése, az új vízilabdakapuk, az elválasztókötelek és a hátúszókapaszkodók felállítása, amelyek mind a versenyzők kényelmét szolgálják.

Korszerű szivattyúberendezések látják el az uszoda medencéit vízzel. Ki tudja megmondani, mi csoda hatalmas víztömeg szükséges a medencék megtöltéséhez? A nyitott medencébe 2000, a műugrómedencébe 1500 köbméter víz kell. Utóbbi megtöltése 4,5–5 órát vesz igénybe. A fedett uszoda medencéjébe 1200 köbméter vizet engednek be naponta.

Es amikor reggel hat órakor kinyitja kapuit a margitszigeti uszoda, már minden dolgozó a helyén van.

Az uszoda alkalmazottai az úszósport barátai,

a versenyzők segítői. Az uszoda nagy családjához tartoznak. Mindegyik sportember is. Láng József az olimpián a vívócsapat győzője volt. Szűcs Ernő pedig az úszóké. Mészáros Sándor főúszómester valamikor maga is versenyzett. A vezetőgépész-től a segéd munkásig, mindenki az uszodaért, az úszósportért dolgozik.

A „Fedett” azonban nemcsak a versenyzők, hanem a közönség, az úszást kedvelő dolgozók körében is nagy népszerűségnek örvend. A statisztika mutatja, hogyan emelkedett az uszoda látogatottsága. 1946-ban: 148.991 1947-ben: 293.658, 1948-ban: 511.319, 1949-ben: 500.528 volt a fürdőzők száma.

Az uszoda — sportuszoda és ezérl elsősorban az úszóké. Már kora reggel számos élversenyző tartja itt napi első edzését. Szinte naponta itt vannak az Előre, a Lokomotiv, az EDOŠ és más egyesületek versenyzői. Főleg csak a „nagyok”: Székely Éva, Temes Judit, a Novák-lányok, Nyéki Mitró, Csordás, Gyöngyösi, Bánky, Végvári stb., de itt látni a feltörekvő fiatalokat is. Ilyenkor reggel nem szűnelt az uszoda, van hely, nem kell „pályért” kiállani. Deután már jobban benépesül az uszoda.

Jönnék a diákok, az általános iskolák tanulói.

Hetenként három alkalommal lányok, háromszor pedig fiúk jönnek le az uszodába, hogy egyrészt edzzen, másrészt pedig megtanuljon úszni. Az elmúlt évben több ezer diákot tanítottak meg úszni. Ma már nem a régi elavult módszerekkel tanítják a gyerekeket úszni. A tömegúszásoktatás eredményei kitűnőek és az itt megtanult fiatal úszók között máris nem egy nagy tehetséget fedeztek fel a jó szemű vezetők.

Nagy az élet a nyitottban télen is

A gőzölgő medencében, sokszor 10 fokok hidegben is úszkálnak a fiatalok, miközben a parton az edző állig begombolt kabátban adja az utasításokat. Ebben az 50 méteres medencében született meg a legtöbb nagy magyar csúcseredmény az elmúlt két esztendő alatt. Temes Judit 1:06.2-s kiváló 100 m-es gyorsúszóeredménye, Székely Éva 2:31.4-es 200-as, 5:18.2-s 400 métere, Csordás 4:45.4-es 400-as és 19:21.8-as 1500-as eredménye és még sok-sok más kitűnő eredmény.

A külföldi nagy eredményeket kis, 25 méteres uszodában érik el a világhírességek, a mi csúcseredményeink azonban 50-es és 33 egyharmados uszodában születnek!

Az öt éves terv keretében

nálunk is megépül majd a korszerű 25 méteres üvegfallú „csúcsmedence”. A tervek már elkészültek és a hét rajthelyes, 20 méter széles uszoda méltóan egészíti majd ki a kétmeden-

cés margitszigeti uszodát. A medence egyik oldala a vízszinttől számított körülbelül fél méteres mélységben üvegfallal lesz. Ez a filmfelvételek szempontjából nagy jelentőségű. Az üvegfallal párhuzamosan épül egy akna, ahol a filmfelvevő szabadon mozoghat.

Kibővül tehát a margitszigeti uszoda és úszósportunk számára is nagyobb távlatok nyílnak majd meg. De nemcsak a fővárosban lesz lüktető, vidám úszóélet, hanem a vidéki városokban is. Ózd, Székesfehérvár és Sátorajauhely után fedett uszodát kap majd sok más vidéki város is. Az úszás az egész dolgozó nép közkinésévé válik.

*

Az emberi természet hajlamos a feledésre. Aki ma megnézi az uszodát, nem gondol arra, hogy ez az épület öt évvel ezelőtt a német fasizták egyik erődjé volt. Ma a magyar sport egyik fontos erődje. Öt évvel ezelőtt félig elpusztultva vádolta a fasizmus romboló dühét. Ma már egyik mérőföldké azon a széles úton, amelyet 1945. április 4. nyitott meg számunkra. 1945-ben szovjet katonák segítettek a romok eltakarításában. 1949-ben szovjet műugrók mutatták be nagyszerű sportludásukat. 1945-ben a romok takarítása közben senki sem gondolt arra, hogy 1948-ban a londoni olimpián már a második úszónemzet leszünk. Nyugaton érthetetlen jelenségnek, csodának tekintették fejlődésünket. Pedig nem más, mint a felszabadult emberi munka, a tömegek alkotóképessége, amelyet a kapitalizmus béklyóban tartott s ezt a béklyót a szocializmus ereje összetörte.

Várszegi János